

**VIRKSOMHETSPLAN FOR
TROLLSKOGEN BÅRNEHÅGE
2018-2023**

Revidert september 2018

INNHOLD:

1. Innledning	side 3
2. Lover og planverk	side 3
3. Presentasjon av barnehagen	side 4
4. Visjon og pedagogisk plattform	side 6
5. Planer/innhold/organisering	side 7
6. Fagområdene	side 10
7. Mål og innhold for hverdagssituasjonene	side 20
8. Barns medvirkning	side 25
9. Samarbeidet med foreldrene	side 26
10. Andre samarbeidspartnere	side 27
11. Planlegging,evaluering og vurdering	side 27
12. Dokumentasjon av barnehagens aktiviteter og opplegg.	side 28
13. Overgang barnehage/skole	side 28

1.0 Innledning:

Dette planverket er en felles plan for hele Trollskogen barnehage. Planens varighet er fem år 2018-2023.

2.0 Lover og planverk som virksomheten bygger på.

Vår virksomhet bygger på "Lov om barnehager" av 17.06.2005 og sist endret 21.06.2017 og er igjennom denne forpliktet til å utarbeide en årsplan for barnehagen. Denne årsplanen er ny hvert år og har denne virksomhetsplanen som grunnlag.

§ 1. Formål

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

Endret ved lov 19 des 2008 nr. 119 (ikr. 1 aug 2010 iflg. res. 18 juni 2010 nr. 828).

§ 2. Barnehagens innhold

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet.

Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter.

Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur.

Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap.

Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.

Barnehagen skal ha en helsefremmende og en forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.

Departementet fastsetter nærmere regler om barnehagens innhold og oppgaver (rammeplan) ved forskrift.

Barnehagens eier kan tilpasse rammeplanen til lokale forhold.

Med utgangspunkt i rammeplan for barnehagen skal samarbeidsutvalget for hver barnehage fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.

Rammeplanen angir.

- Forpliktende mål som barnehagen kan arbeide i retning av
- Krav til kvalitet i det sosiale samspillet i barnehagen
- Fagområder som alle barn i barnehagen skal ha erfaring med i løpet av barnehageåret.

Disse fagområdene er:

- Kommunikasjon ,språk og tekst
- Kropp,bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur,miljø og teknologi
- Etikk,religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn
- Antall,rom og form

Rammeplanen fremhever også viktigheten av at barn tilegner seg grunnleggende sosiale ferdigheter og dette vil være et av våre viktigste satsingsområder.

Planens hensikt og målgruppe:

Virksomhetsplanen er en felles plan for hele barnehagen og skal gi et bilde av hva vi er opptatt av og hvordan vi jobber. Det er felles for alle avdelingene og gjelder for fem år og skal på den måten sikre kontinuitet og helhetstenkning i vårt arbeide.

Virksomhetsplanen skal gi foreldre et større innblikk i hva som ligger til grunn for vårt arbeide med barna og de valg vi gjør. Virksomhetsplanen er også vårt ansikt utad både til kommunen, andre barnehager og for andre interesserte.

3.0 Presentasjon av barnehagen

Trollskogen barnehage har 4 avdelinger med til sammen 72 plasser. Vi har plasser for barn fra ca 1 år-5 år. Søkingen til barnehageplass avgjør sammensetningen av barnegrupper. Våre avdelinger er Småtussan – barn 1-2 år, Haugtussan 2-3 år, Skogtussan 3-4 år og Stortussan 5 år. Dette kan endre seg i forhold til hvordan søkermassen er. F.eks kan Haugtussan også være småavdeling ved behov

Barnehagens adresse er:

Trollskogen barnehage SA,
Nedre kirkevei 7,
8430 MYRE

Tlf: 76134441
Mobil: 91887190
E-mail: liv-jane@online.no

Navn på avdelingene er:

Småtussan-	0-3 år -12 barn	Direktenummer: 91887191
Haugtussan-	2-3 år – 18 plasser	Direktenummer: 91887192
Skogtussan-	3-4 år- 18 plasser	Direktenummer: 91887193
Stortussan	Endres hvert år	Direktenummer: 91887194

Personalet:

Styrer/daglig leder-	1 førskolelærer
Småtussan-	1 pedagogisk leder, 3 assistenter el. 1 førskolelærer/2ass.
Haugtussan	1 - 2 pedagogisk leder,1- 2 assistenter
Skogtussan	1 pedagogisk leder, 2 assistenter
Stortussan :	1 pedagogisk leder,1-2 assistenter

Personalet varierer etter hvordan avdelingene blir etter nytt opptak.

Barnehagen skal ha 1 pedagogisk leder pr 7 barn under 3 år og 14 barn over 3 år

Rengjøringspersonale: 60 % stilling

Kjøkkenassistent: 50 % stilling

Dette er grunnbemanningen. I tillegg kan vi ha ekstrapersonale for å støtte enkeltbarn/barnegruppen når det er barn som har behov for ekstra hjelp og veiledning.

Barnehagebygget:

Barnehagen ligger i et rolig boligstrøk i Myre sentrum og har skog og fjell i umiddelbar nærhet. Bjørkeskogen som er et nærmiljøanlegg med mange aktivitetsmuligheter ligger like i nærheten og benyttes mye. I tillegg har vi idrettshall, fotballbane, skoler og sentrum i nær gangavstand. Vi har fått satt opp en gapahuk med bål plass, like utenfor gjerdet til barnehagen. Denne kalles for Skogsnaret og er stadig under utvikling til naturlekeplass. Her er det lett for de minste å gå på tur og allikevel være i nærheten av barnehagen for stell og soving.

Barnehagebygget ble bygget og tatt i bruk i 2004 og det er lagt vekt på å få et lyst og trivelig bygg med god lydisolering. Det er vannbåren gulvvarme og et godt ventilasjonsanlegg som gir god og frisk luft. Vi har noen mindre rom slik at barnegruppen kan deles opp i mindre grupper til forskjellige aktiviteter.

Høsten 2016 tok vi i bruk et nytt bygg, hvor vi fikk bygget en ny og større avdeling til Stortussan og fikk bedre fasiliteter til personalet, bl.a kontor plass, toaletter, møterom, rom for små barnegrupper for ekstra veiledning/støtte.

Kjøkkenet ligger midt mellom avdelingene og er et viktig fellesrom. Der inntas frokost og for de som kommer tidlig og der foregår felles samlinger. Det kan være f.eks at vi bruker kjøkkenet til fellesarrangement som foreldre kaffe eller nissefest m.v.

Uteområdet:

Barnehagen har et stort uteområde. Vi har en akebakke og et lite skogholt på området. Uteområdet ble utvidet samtidig som vi bygget ut barnehagen. I 2017 fikk vi asfaltert sykkelbane og foreldrene bygget fotballbinge på dugnad. Denne brukes også om vinteren til å gå på skøyter.

Rammebetingelser:

Barnehagen mottar kommunal støtte etter rammeoverføringer fra staten, ut fra hvor mange barn som går i barnehagen og deres oppholdstid på lik linje med de kommunale barnehagene.

Barnehagen har egne vedtekter som setter rammer for hvordan barnehagen drives.

Ledelse og organisering:

Barnehagen er privat og drives som et samvirkelag. Alle foreldrene kjøper en andel når barna får plass i barnehagen og blir da eier av barnehagen så lenge de har barn i barnehagen. Eierne velger på årsmøtet et styre som skal forvalte eierinteresse og være arbeidsgiver for de ansatte. Daglig leder har ansvar for den daglige driften og rapporterer til styret.

4.0 Visjon og pedagogisk plattform.

Visjon: ”Trollskogen barnehage skal arbeide for å gi barna trygghet, at de skal trives, føle seg verdsatt, få venner og mulighet til vekst og utvikling”.

Vi ønsker å være en barnehage hvor alle barn og foreldre føler seg velkommen.

Trygghet er grunnleggende for at barn skal trives, etablere vennskap føle seg verdsatt, få tilhørighet og føle seg akseptert for den han/hun er.

Hvordan det enkelte barn trives er avhengig av hvordan barnet blir møtt av andre barn og voksne. Selv om vi ønsker å ha fokus på hvert enkelt barn, må barnet også finne sin plass i barnegruppen. Gjennom samspill med andre barn lærer barnet de ulike normer og regler som finnes i leken/samarbeidet mellom barna. Dette vil utdypes nærmere i omtalen av et av våre satsingsområde – sosialt samspill.

Pedagogisk grunnsyn/plattform.

Med pedagogisk grunnsyn menes den virkelighetsoppfatning, de kunnskaper, verdier og holdninger som ligger til grunn for pedagogisk virksomhet.

I en personalgruppe vil det være mange syn som gjør seg gjeldende, men i barnehagen er det viktig å finne en felles plattform som alle kan stå for.

Det vil si det som vår barnehage står for, og kan tilby barn og foreldre.

Alle barn er forskjellige ,men samtidig likeverdige.De har en medfødt evne til samspill, utvikling og å lære seg innlevelse i andre menneskers følelser og reaksjoner (empati). Ved å møte barn med innlevelse og positive sosiale handlinger kan vi bidra til barnas videre utvikling. Barn spiller seg i andre. D.v.s at de ser/registrerer andres reaksjoner og følelser. Postiv sosial forsterkning vil forsterke positive sosiale handlinger.

Vi ønsker å være et engasjert personale som ser det enkelte barns ressurser og gir barna tilbakemeldinger gjennom positive holdninger og handlinger. Vi vil fremheve glede og humor og sette pris på barns humor og gledesytringer. Dette vil vi gjøre ved å legge til rette for barns lek, humor og glede i barnehagens hverdag.

Barn har behov for veiledning i livets mange valg og muligheter. De vil ha behov for å kunne mestre .Når barna lærer å beherske konflikter på en god måte vil innlevelsen forsterkes.

Vi mener at barn har behov for å bli veiledet til å lære å mestre konflikter og de voksne må derfor være tydelige rollemodeller. I tillegg må voksne aktivt støtte og følge opp barnas konflikthåndtering slik at de kan finne konstruktive og gode måter å løse uenigheter på.

Ved å veilede barnet frem til løsninger vil det kunne være ulike akseptable løsninger og det er bra. Barn er ulike. Noen barn må ha mye veiledning og andre barn har behov for mindre hjelp til å lære å mestre konflikter. Det viktigste er at vi voksne er tilstedeværende for barna ,og vet hvordan vi skal hjelpe og støtte på en målrettet måte.

Vi ønsker å ha det moro i barnehagehverdagen. Vi vil ha glade sterke barn som vet at de har mye å bidra med både i hverdagen og i fremtiden.

Jamfør forskrift om rammeplan for barnehagen som fremhever følgende samfunnsverdier: Menneskelig likeverd, likestilling, åndsfrihet og toleranse.

Barnehagen skal i nær forståelse med barnas hjem legge grunnlag for livslang læring og aktiv deltakelse i et demokratisk samfunn.

5.0 Planer/innhold/organisering

Trollskogen barnehage arbeider med:

1.Helsefremmende arbeid- fysisk aktivitet og kosthold.

Vi har valgt å satse på å være en aktiv barnehage med spesielt fokus på fysisk aktivitet og kosthold.

Fysisk aktivitet:

Barnehagen skal fremme lystbetont opplevelse og aktivitet ute til alle slags årstider og i all slags vær. Klima, årstidenes vekslinger og været's forutsigbarhet fremheves og utnyttes som positive kvaliteter.

Vi skal stimulere til mange gode naturopplevelser i barnehagens uteområde og nærområde. Personalet skal selv formidle glede over fysisk aktivitet og opplevelser i naturen, for på den måten være gode rollemodeller og stimulere til positive holdninger til fysisk aktivitet og opplevelser i natur hos barna.

Vi ønsker å gi alle barna ulike opplevelser i naturen ut fra deres alder og funksjonsnivå og deler i grupper og har minst en turdag og /eller bruk av Øksneshallen i uka for de fra 2- 5 år. De aller minste utforsker utelekeplassen vår og Skogsnaret aktivt, der vi har utfordringer i forhold til terreng, underlag og forskjellige lekeapparat

De største barna som går siste året i barnehagen går i en egen avdeling hvor det blir lagt vekt på å være mye ute. Der er turer i skog, fjell, fjære der de bruker naturen, til å lære. F.eks sosialt samspill, språk, antall,rom og form,forming m.v

Kosthold:

Trollskogen barnehage satser på å gi barna et godt og sunt kosthold. med grovt hjemmebakt brød, frukt og grønt og minst mulig sukker. Vi har som regel havregrøt og et varmt måltid minst en gang i uken .

Fødselsdagsfeiring; Fødselsdagsbarna får være med og skjære opp forskjellig frukt ,gjørne noe frukt vi ikke har til vanlig . Frukten varierer i forhold til hvilken årstid det er.

Vi har laget kjøkken hage i tre forskjellige plantekasser ute som barna er med og planter i, så som f.eks poteter, reddik, jordbær, gulrot, salater,gressløk. Vi har også plantet bærtrær, rips og solbær. Inne kan vi så paprika og tomater.

2. Sosialt samspill/språk.

Hva innbærer det sosiale spillet eller sosial handlingdyktighet?

Å dele, hjelpe, ta kontakt med andre, be om hjelp, bli med i lek, løse konflikter, trøste og oppmuntre andre er eksempler på sosiale ferdigheter.

Barnet lærer å møte utfordringer i spillsituasjoner samtidig som det ivaretar trivsel, et godt selvbilde og unngår å skade andre.

Hva er sosial kompetanse?

Sosial kompetanse består av ulike sosiale ferdigheter som er vesentlig å mestre:

- Empati og rolletaking- innlevelse i andres følelser og forståelse for andres perspektiv og tanker
- Prososial atferd- positive sosiale holdninger og handlinger som å hjelpe, oppmuntre og dele med andre
- Selvkontroll- å kunne utsette egne behov og ønsker i situasjoner som krever turtaking, kompromisser og felles avgjørelser, og å takle konflikter.
- Selvhevdelse- hvordan en kan hevde seg selv og egne meninger på en god måte, og tørre å stå imot gruppepress og bli med i lek og samtaler som allerede er i gang.

Sosial dyktighet og kommunikasjonsevne henger uløselig sammen. Å uttrykke seg krever trening. Andre barn er viktige medspillere for å lære seg språk, gjøre seg forstått og forstå. Barn lærer å forholde seg til andre når de møtes direkte i lek og samspill. Vennskap må læres - i alle de små situasjonene som en møter igjen og igjen i barnehagen.

Hvordan gjør vi det i barnehagen?

Mye av tiden i barnehagen er avsatt til lek og i leken er det mange regler og normer som må læres for å få innpass i leken. Voksnes observasjon og aktive deltakelse i leken er viktig for å kunne veilede og være med å gi variasjon og impulser i leken. Personalet ser viktigheten av barns vennskap og ser kompleksiteten i barns samspill med hverandre, setter tydelige og faste grenser, kommuniserer godt med foreldrene og tar ansvar og arbeider aktivt for å skape et miljø preget av vennskap og sosial trygghet for barna

I leken utvikler barnet sin identitet og selvfølelse, samtidig som barnet får satt sine oppfatninger, verdier og normer på prøve. På den måten gir leken barnet en mulighet til å bli kjent med seg selv og andre.

De voksne bør ha en evne til å se og fremme det som er positivt og til å dempe det som eventuelt er mindre positivt.

Vi voksne er modeller for barna, så hva vi voksne velger å bruke oppmerksomhet på er viktig. Barn gjentar ofte det de får oppmerksomhet på – både positivt og negativt. Hvis vi ønsker å forsterke positiv utvikling eller snu negativ atferd er det viktig å fokusere på det positive. Her er det viktig å ikke bare rose individuelle prestasjoner, men også når barna viser omsorg for hverandre, hjelper til og leker fint sammen. På avdelingene vil dette gjenspeiles i hverdagsaktiviteter og i strukturerte aktiviteter som temarbeid/samlinger m.v

Lek er lystbetont for barnet, samtidig som den kan gi orden, spenning og være en forberedelse til voksen alder. Lek er en ufarlig måte å prøve ut ting på, siden leken er på liksom og utenfor den virkelige verden. Lek er for barn en belønning i seg selv, lysten til å leke kommer innenfra og er ikke styrt av ytre krefter. Det er barnet selv som har kontroll over sin medvirkning i leken og tar ansvar for den. Fantasien får fritt

spillerom, virkeligheten har ikke makt over situasjonen. Her kan det lekende barnet skape en verden og en virksomhet etter sitt eget hode.

6.0 Fagområdene i barnehagen

Rammeplan for barnehagen legger grunnlaget for barnehagens drift.

Her er det lagt opp til fagområder som barna skal ha erfaring med i løpet av et barnehageår.

PROGRESJONSPLAN:

Merknader:

1.)Barna i barnehagen skal fra de begynner i barnehagen få erfaringer og opplevelser innenfor de ulike fagområdene. For at vi skal kunne gi dette , må vi ha en plan som tar for seg de ulike områdene og hvordan vi bygger dette opp fra 1- til 5 åringene. (progresjon i tilbudet) Barn er forskjellige slik at enkelte kan ha behov for større utfordringer som 3- åring enn andre og noen trenger lengre tid for å lære. D.v.s at planen forteller hva som skal være gjennomgått i løpet av det året de er f.eks 4 år, men vi kan gjerne være innom det året før for noen og året senere for andre.

2) Det som er satt opp på et trinn følger hele tiden med, så når det står maling i forhold til ettåringen, vil dette også gjelde videre for 2- åringen, 3-åringen osv. selv om dette ikke står presisert på det enkelte trinn.

Alle trinnene i progresjonsplanen følger fra 1 år og oppover.

FAGOMRÅDENE:

Kommunikasjon,språk, tekst

Vi skal bidra til at barna :

Hvordan jobber vi for å nå målene:

1. uttrykker sine følelser,tanker,meninger og erfaringer på ulike måter.
2. bruker språk til å skape relasjoner,delta i lek og som redskap til å løse konflikter.
3. videreutvikler sin begrepsforståelse og bruker et variert ordforråd
4. leker, improviserer og eksperimenterer med rim,rytme,lyder og ord
5. møter et mangfold av eventyr, fortellinger,sagn og uttrykksformer
6. opplever spenning og glede ved høytlesing,fortelling,sang og samtale
7. utforsker og gjør seg erfaringer med ulike skriftsspråkuttrykk som lekeskrift,tegning og bokstaver,gjennom lese- og skriveaktiviteter

1-åringer	<ul style="list-style-type: none"> -Lek i små grupper både ute og inne. -nærkontakt med voksne ved stell, mat og hvilesituasjoner -enkle sanger og sangleker, se i billedbøker -ha øyekontakt når vi snakker sammen. -voksne benevner det vi gjør sammen -voksne bruker språket aktivt i samhandling med barna -snakke når barnet tar pause-lærer kommunikasjonssystemet/lytte -mange gjentakelser -være bevisst barnas kroppsspråk eks peking -vannlek -Vi begynner med «Alle med» som observasjonsmetode
2-åringer	<ul style="list-style-type: none"> -jobber for mer aktiv deltakelse i samlingstund -gir positiv respons på ord barn bruker -lære navn og kroppsdel -sanger, rim og regler -bruke flanellograf -enkle eventyr -legge til rette for begynnende rollelek -gripe øyeblikket, samtale om nuet -bruke språkpose
3-åringer	<ul style="list-style-type: none"> -vi begynner med «Tras» som er et observasjonskjema for språk(ved behov) -mer aktiv bruk av rim og regler -lære sanger -rolleleker -bruk av tall og bokstaver i hverdagen -billedokumentasjon med tekst -utveksling av beskjeder -medvirkning i valg av aktivitet -lære å sette ord på egne følelser -rom for samtale i alle daglige aktiviteter -lære farger og begreper vi møter i dagliglivet -vi bruker bøker med tekst og bilde mer aktivt, lesestund i små grupper. -gå på teater/forestillinger -gå på biblioteket
4-åringer	<ul style="list-style-type: none"> -lese bøker med mer tekst -mer aktiv bruk av bokstaver og tall i lek, bokstaver og tall tilgjengelig, legge til rette for lekeskriving. -stimulere til å utvikle sin fortellerevne -god tilgang på litteratur -språkleker -dramatisering

	-ellinger, rim og regler -øve seg på å lytte og fortelle til hverandre
5-åringer	-eget opplegg på skoleforberedende lek og oppgaver -øve på å skrive navnet sitt -lese en fortsettelsesbok -rimord, diktning, fabulering -få erfaringer med lese- og skriveretningen

Kropp, bevegelse, mat og helse

Vi skal bidra til at barna:

1. opplever trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer, inne og ute året rundt.
2. bli kjent med egne behov, få kjennskap til menneske kroppen og utvikle gode vaner for hygiene og et variert kosthold
3. videreutvikler motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, koordinasjon og fysiske egenskaper.
4. opplever å vurdere og mestre risikofylt lek gjennom kroppslige utfordringer
5. blir trygge på egen kropp, får en positiv oppfatning av seg selv og blir kjent med sine grenser
6. Setter grenser for egen kropp og respekterer andres grenser
7. får innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid.

Hvordan jobber vi for å nå målene:

1-åringer	-omsorg og nærkontakt -hvile og ro -trene på å spise selv -gåtrening -bevegelse i barnehagens uteområde -delta i tannpuss -ha god gulvplass -gynte, disse og klatre -bevege seg til musikk
2-åringer	-bevegelse i mer ulendt terreng -få gode opplevelser med å være ute -gå korte turer -trene på påkledning -utvide lekehorisonten

	<ul style="list-style-type: none"> -trene på fingervask -sitte rolig ved matbordet -rydde på plass kopp og fat etter måltid -kjennskap til ulike typer mat -enkle pusle/øve på å smøre selv -do og pottetrening i samarbeid med foreldre -enkle sanger og bevegelsesleker -fysisk aktivitet i Øksneshallen
3-åringer	<ul style="list-style-type: none"> -lære mer om påkledning -skape positive holdninger til å bruke kroppen sin -positive holdninger til helse og velvære -blir oppfordret til å smøre maten sin selv -delta i måltid ute til alle årstider - bære sin egen sekk på tur -lære seg til å bestemme over sin egen kropp -rulle, hoppe, balansere, klatre, springe -øve på å gå turer i nærmiljøet - hjelper til med dekking av bord -bruke pensler, blyant, saks og hammer -pådekking -respekt for egen kropp og andres grenser
4-åringer	<ul style="list-style-type: none"> -mestre påkledning - snakke om hvilke klær vi trenger ut fra vær og føre -trene utholdenhet gjennom turer -fotball, kaste og ta imot ball -hinderløyper -lære mer om detaljer i kroppen, -pakke sekken sin selv -lære å klippe -Æ e mæ- lære om kroppen og at en selv bestemmer over sin kropp
5-åringer	<ul style="list-style-type: none"> -smøre maten sin selv, hjelpe andre -går lengre turer, fjelltur på våren -lære om kroppens indre organer -balansere på en fot, hinke, stumpe kråke - trene blyantgrepet og klippe etter en strek -finne frem klær og kle på seg selv -øve på å knytte lisser, glide og kneppe -lære å spikke -øve på blyantgrep

Kunst, kultur og kreativitet:

Vi skal bidra til at barna:

1. ha tilgang til rom og materialer som støtter opp om deres lekende og estetiske uttrykksformer
2. tar i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede
3. Bearbeider inntrykk og følelser i møte med kunst, kultur og estetikk gjennom skapemnde aktivitet ute og inne
4. møter et mangfold av kunstneriske og kulturelle uttrykksformer og utforsker og deltar i kunst og kulturopplevelser sammen med andre
5. bruker ulike teknikker, materialer, verktøy og teknologi til å uttrykke estetisk
6. opplever glede og stolthet over egen kulturell tilhørighet

Hvordan jobber vi for å nå målene:

1-åringer	<ul style="list-style-type: none"> -maleaktivitet -rabling på ark -lek i sand -utforske naturmateriale som pinner og steiner -vise at vi setter pris på det de lager, henger det opp -sang med bevegelse -bli kjent med ulikt materiale- fingermaling, lekedeig -lytte til musikk -lære enkle barnesanger, bevegelsessanger -rim og regler
2-åringer	<ul style="list-style-type: none"> -rollelek med utkledning -formingsaktiviteter-der prosessen er viktigere en resultatet - bli kjent med forskjellig formingsmateriale, - gjentakelser -dramatisere enkle eventyr -lese enkle bøker -flanellograf -bruke rytme/ musikk-instrumenter
3-åringer	<ul style="list-style-type: none"> -legge fysisk til rette for rollelek med flere detaljer -mer avanserte sanger/danser i samlinga -mange materialer for formingsaktiviteter tilgjengelig -hjelp til med dagligdagse/praktiske gjøremål -har bøker tilgjengelig. -bevege seg og lytte til musikk -dramatisere eventyr og sanger -lage kunstutstillinger
4-åringer	<ul style="list-style-type: none"> -lære flere teknikker -varierte estetiske uttrykksformer

	<ul style="list-style-type: none"> - studere skulpturer -forme i tredimensjonalt materiale -mer avanserte sangleker, - bevege seg til musikk/danse -eventyr, historier, rim og regler -dramatisere og fremføre for andre -lage egne instrumenter
5-åringer	<ul style="list-style-type: none"> -besøke utstillinger og få bearbeide seine opplevelser gjennom å skape selv -få bruke enda flere materialer til forming -fotografering -dramatisere eventyr og egne historier -sang og ringleker -fri dans -besøke museum -sangleker, regelleker ute, inne og i Øksneshallen

Natur, miljø og teknologi

Vi skal bidra til at barna:

1. opplever og utforsker naturen og naturens mangfold
2. får gode opplevelser med friluftsliv året rundt
3. opplever,utforsker og eksperimenterer med natyrfenomener og fysiske lover
4. får kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling ,lærer av naturen og utvikler respekt og begynnende forståelse for hvordan de kan ta vare på naturen
5. får kunnskap om dyr og dyreliv
6. lager konstruksjoner av ulike materialer og utforsker muligheter som ligger i redskaper og teknologi
7. får kjennskap til menneskets livssyklus

Hvordan jobber vi for å nå målene:

1-åringer	<ul style="list-style-type: none"> -utforskning og undring over det vi ser i naturen sammen med voksne -erfaring med uteaktivitet året rundt -lek med duplo -modellere -være i og bli glad i naturen
2-åringer	<ul style="list-style-type: none"> Bevegelse i mer ulendt terreng -korte turer fra barnehagen.

	<ul style="list-style-type: none"> -gjøre seg erfaringer med vann, sand, snø ,jord, gress og blomster -gjøre seg erfaringer med ulike værtyper -prøve ulike maleteknikker -bli kjent med husdyra og hva de sier -oppleve og iaktta naturen - begynnende læring i bruk av Ipad/bilder/spill
3-åringer	<ul style="list-style-type: none"> -vekke interesse for å ta vare på naturen, ha omsorg for dyr ,natur-ikke kaste søppel i naturen -lære seg å bruke naturen som lekearena -få kjennskap til ulike dyr -konstruksjonsleker,lego m.m -perling -lek i snø, aketurer og snøaktiviteter -ha et fast tursted som besøkes til alle årstider -få leke ute i forskjellig natur -plukke bær - Bruke digitalt mikroskop -se på fugler i fuglekassen med viltkamera -lære og utforske datamaskin/Ipad/nettbrett -menneskets livssyklus
4-åringer	<ul style="list-style-type: none"> - Lære hva som kjennetegner de ulike årstidene -eksperimentere med ulike materialer -plante og så på utelekeplassen -plukke bær og lage syltetøy -lære navn på blomster, trær -lage perlemønster -forstå sammenhenger -lære å bruke kopimaskiner, fotografere,
5-åringer	<ul style="list-style-type: none"> -gjøre enkle forsøk eks snø og is -lære navn på planter og dyr -bruke turer til naturstudier i skog og fjære -bli bevisst på hvordan vi bruker naturen til matproduksjon -få innblikk i samspillet mellom naturen, naturvern -utvikle holdninger til naturen -lære litt om kildesortering

Etikk, religion, filosofi:

Vi skal bidra til at barna

1. får kjennskap og blir kjent med grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon og blir kjent med religioner og livssyn som er representert i barnehagen
2. utforsker og undrer seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål
3. får kjennskap til ,forstår og reflekterer over grunnleggende normer og verdier
4. får en forståelse for at det finnes mange ulike måter å forstå ting og leve sammen på
5. utvikler interesse og respekt for hverandre og forstår verdien av likhet og ulikheter i fellesskap
- 6.

Hvordan jobber vi for å nå målene;

1-åringer	-delta i markering av julehøytid, påske, tradisjoner og nytt liv. -lære om hvordan vi er mot hverandre -god tid til kos i daglige rutiner
2-åringer	-lære om sosiale spilleregler -jule/påskeaktiviteter -oppleve ulike språk, undring over lik og ulik -fokusere på barns sosiale kompetanse ved at de skal lære å gjenkjenne følelsesuttrykk hos seg selv og andre. -adventsstund -delta i enkel formidling av julebudskapet-bruk av flannellograf - Forutkafe- lære om barn i andre land-samle inn penger
3-åringer	-kjennskap til det kristne julebudskapet -respekt for hverandre -normer og regler -bruke bøker til samtale og filosofering -fokus på empati/innlevelse- trøste og hjelpe hverandre -kunnskap om samisk kultur og språk -lære Luciasangen-kirkebesøk/påskebudskapet
4-åringer	-Lære konfliktløsning -få mer kunnskap om de høytidene vi markerer i barnehagen -eventyr og fortellinger fra andre land -lære å respektere hverandre, naturen og andres eiendeler/del
5-åringer	-innlevelse/medfølelse -bruke barnemøter til å diskutere og lage felles samspillregler -konflikthåndtering på egen hånd i økende grad -respekt for og kjennskap til kulturer i andre land

Nærmiljø og samfunn

Vi skal bidra til at barna:

1. oppmuntres til å medvirke i egen hverdag og utvikler tillit til å delta i samfunnet
2. .erfarer at alle får utfordringer og like muligheter til deltakelse
3. utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt
4. bli kjent med lokalhistorie og lokale tradisjoner
5. blir kjent med ulike tradisjoner, levesett og familiefomer
6. bli kjent med at samene er Norges urfolk og får kjennskap til samisk kultur
7. får kjennskap til nasjonale minoriteter

Hvordan jobber vi for å nå målene:

1-åringer	-bli kjent med barnehagen, utelekeplassen -delta i samlingstund
2-åringer	-utvide horisonten i og rundt barnehagen -bli kjent med dagsrytmen -være med på kortere turer i nærmiljøet -besøke biblioteket- -få erfare at vi bruker refleksvester på tur -feire samenes dag –lære om samenes tradisjoner
3-åringer	-være med på ulike turer og arrangement sammen med barnehagen -besøke kulturarrangement, kunstutstillinger -bruke idrettshallen og fotballbanen -lage egne utstillinger -bli sett i trafikken, gå i trafikk sammen med en voksen
4-åringer	-være med på butikken -bli kjent med Myre-hvor bor vi -besøke og leke i Bjørkeskogen, andre lekeplasser, barnehager -lære å bestemme sammen med andre - lære mer om trafikk -besøke arbeidsplasser
5-åringer	-turer i nærmiljøet -lokal historie- evt besøk som forteller fra gamle dager -besøke skolen -bestemme og velge aktiviteter selv -kjenne de enkleste trafikkreglene som gående, bruke refleks -besøke kaia

Antall rom og form:

Vi skal bidra til at barna:

1. oppdager og undrer seg over matematiske sammenhenger
2. utvikler forståelse for grunnleggende matematiske begreper
3. leker og eksperimenterer med tall, mengde og telling og får erfaring med ulike måter å uttrykke dette på
4. erfarer størrelser i sine omgivelser og sammenligner disse
5. bruker kroppen og sansene for å utvikle romforståelse
6. undersøker og gjenkjenner egenskaper ved former og sorterer dem på forskjellige måter
7. undersøker og får erfaring med løsning av matematiske problemer og opplever matematikkglede

Hvordan jobber vi for å nå målene:

1-åringer	-bygge med duploklosser -utforske ulike leker -bruke begreper som oppå, inni, over, under, stor liten -forme i sandkassa -erfare ulike former i lek med klosser, puslespill og puttekasse
2-åringer	-rydde/sortere leker -katagorisering, enkle eksperimenter med vann/snø -modellere -snakke om størrelser i hverdagen -Kims lek -henge opp tall, former
3-åringer	-telling i hverdagen -lære om størrelser og alder -lære enkle spill og spilleregler -øve på begrepene over-under, foran-bak og først og sist -tall skal være synlig i det fysiske miljøet muntlig og skriftlig -måler, veier (disseplanken) -sammenligner størrelser Konstruksjonslek, lego, klosser
4-åringer	-mål og vekt ved matlaging -spill med matematiske begreper, sirkler, kvadrat, trekant -mest/minst -gjenkjenne tall -fokusere på rommet og hvordan ting står i forhold til hverandre -de ulike formene synlig i det fysiske miljøet -studere form og mønster i naturen på skjell, steiner, blader -rom innhold i kartonger flasker, bokser, sammenligner

5-åringer	<ul style="list-style-type: none"> - lære mer avanserte spill og spilleregler -lære å bruke ulike typer terninger -lære enkel regning -lære om ulike måleredskaper -lære tall,skrive tall. -lære begrep om antall i rutinesituasjoner, i lek og konstruksjonlek, rydding ute og inne -eksperimentere med bokser,beholdere, tunge/lette ,innhold ,lik og ulik -avstander til turområder
-----------	--

Vi har en variert og spennende oppgave i barnehagen med å få gitt det enkelte barn og barnegruppa de erfaringer, opplevelser, tilbakemeldinger, veiledninger, hjelp og støtte som forventes i henhold til lov og forskrifter.

7.0 Mål/innhold for hverdagssituasjonene.

I alle hverdagssituasjonene ligger det læring for barn i førskolealder. En av våre oppgaver blir derfor å ta vare på de mulighetene som ligger der.

- NÅR BARNET KOMMER OM MORGENEN:

Mål	Innhold og metoder
<ul style="list-style-type: none"> ▪ At barn og foreldre skal føle seg velkommen ▪ Å utveksle informasjon/formidle beskjeder. ▪ Å skape en god dialog mellom foreldre og personale ▪ Å gi en god start på dagen ▪ At hvert barn blir møtt og sett ▪ Å få vite hvis det har skjedd noe som kan innvirke på barnets dag. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Personalet går i garderoben og tar imot, hilse på hverandre og ta imot beskjeder ▪ Samtaler med barna/lytter til det barna har å fortelle ▪ Være disponibel etter at foreldre går (vinke , sitte på fanget litt, hjelp inn i lek) ▪ Å være behjelpelig med råd og veiledning i alt fra valg av klær til hvordan en sammen kan gjøre avskjeden god for barn og foreldre.

- LEK

Mål	Innhold og metoder
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Leken er et mål i seg selv <ul style="list-style-type: none"> ▪ Å utvikle sosiale ferdigheter ▪ Å utvikle språk/begrep ▪ Å utvikle gode motoriske ferdigheter. ▪ Å skape vennskap ▪ Å bearbeide inntrykk/opplevelser 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tilrettelegge et spennende fysisk miljø som stimulerer til lek. ▪ Legge frem ulikt lekemateriell som innbyr til lek. ▪ Ha leken i fokus i det daglige og i planer

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Å lære å hevde seg selv, ta hensyn, inngå kompromiss, dele, hjelpe(omsorg og toleranse) ▪ Å la barna få uttrykke seg gjennom lek, som er deres viktigste uttrykksform. ▪ Å verdsette og respektere leken. ▪ Alle barna skal ha minst en lekekamerat. ▪ Å lære seg å ta kontakt, opprettholde og videreutvikle leken. ▪ Å bli dyktig i lek slik at barnet etter hvert kan delta i kollektiv, kompleks rollelek. ▪ Å få til progresjon i leken. ▪ Å lære seg å inkludere andre i lek. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rydde plass, tid og rom til leken. ▪ Lekende voksne som forbilde for barna. ▪ Nok voksne tilstede for å gi trygghet ,hjelp og ha oversikt. ▪ Å legge til rette for ulike typer lek ut fra alder og utvikling. ▪ Voksne være i nærheten av lek og bli med i leken på barnas premisser. ▪ Være behjelpelig med å finne muligheter for barn til å bli med i lek. ▪ Voksne leker med barn som ikke har noen å leke med, prøve å vise hva dette barnet kan for å gjøre dette barnet attraktivt i lek. ▪ Å observere leken og hjelpe barn med å se hvilke regler/normer som gjelder i lek.
--	---

- MÅLTIDER

Mål	Innhold og metoder
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Å skape en hyggelig og inkluderende atmosfære ▪ Å lære å dekke bordet. ▪ Å ha ro ved bordet. ▪ Å lære god bordskikk ▪ Å skape fellesskapfølelse ▪ Å bruke humor ▪ Å bli mett ▪ Å få god og sunn mat ▪ Å lære å bli selvstendig, smøre skiva si, skjenke melk osv ▪ Å ta hensyn og hjelpe hverandre ▪ Å lære å be et navngitt barn om å sende det vi trenger. ▪ Å lære å vente på tur ▪ Å lære hva de enkelte ting heter/begreper. ▪ Å lære å rydde av bordet. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Voksne være gode rollemodeller ▪ Oppmuntre/motivere barna til å prøve selv. ▪ Rose barna når de mestrer ut fra alder/modenhet. ▪ Ha felles grenser ▪ Voksne rettlede barna i god bordskikk. ▪ Være romslig i forhold til uhell ▪ Ta tiden til hjelp, ikke mase. ▪ Forklare barna at det er forskjell i forhold til alder hva barn kan og hva de må øve på. ▪ Veilede og hjelpe barna når de skal smøre seg mat. ▪ Være konsekvent i forhold til regler ved bordet.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Å få til en god samtale under måltidet 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oppmuntre barn til å fortelle om det de er opptatt av og har opplevd. Skape en god samtale. ▪ Rydde av bordet etter seg.
--	---

-STELL

Mål	Innhold og metoder
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bli ren og tørr ▪ Lære gode toalettvaner ▪ Lære selvstendighet ▪ Lære hygiene ▪ Ta hensyn-vente på tur ▪ Få god kontakt ▪ Respektet privatliv/banke på døra. ▪ Lære begreper – armer, føtter mage osv 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vaske hender etter toalettbesøk ▪ Ved stell, bruke rim og regler, tøyse ,tulle og skape god kontakt/samspill barn og voksne. ▪ Oppfordre de små til å gå på potte/toalett. ▪ Motivere barna til selv å kle av og på ved toalettbesøk. ▪ Informasjon til foreldre ▪ Bruk av hansker ▪ Oppfordre til tannpuss. ▪ Benevne de enkelte kroppsdelenene med navn ▪ Å være rolig i bevegelsene ▪ Å ha tid til den enkelte ▪ Å ta barnas signaler og svare på disse. ▪ Ha god øyekontakt og vise at du ser barnet. ▪ Å ha faste rutiner.

-GARDEROBESITUASJONEN

Mål	Innhold og metoder
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Å lære seg å bli selvstendig i påkledningen ▪ Å skape en god læresituasjon ▪ Å lære seg å kle på seg etter vær og føre ▪ Å skape gode rutiner for å gjøre påkledningen lettere. ▪ Skape forventninger til å komme ut. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Øve hver dag på å kle på seg og oppleve mestring. ▪ Få hjelp til det de trenger. ▪ Se når barna mestrer og rose dem, motivere til videre innsats. ▪ De største får lære å finne de klærne de trenger selv. ▪ Samtale om klær, vær og lære hva klærne heter og hvor de skal

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Å få god kontakt og fine samtaler ▪ Å lære seg å hjelpe hverandre ▪ Humor og sang 	<p>kles på. Oppfordre barna til å leke med hverandre i utetida.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tøyse for å avlede oppmerksomhet, før man igjen konsentrerer seg om oppgaven å kle på seg. ▪ Samarbeide voksne og barn. ▪ Øve på å vente på tur.
---	--

- UTELEK/TURER

Mål	Innhold og metoder
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Å få bruke kroppen aktivt ▪ Å få bevege seg på forskjellig underlag ▪ Å få leke fysisk lek, med store bevegelser. ▪ Å lære seg å ta hensyn til hverandre ▪ Å få et forhold til naturen så de ønsker å ta vare på den. ▪ Å bli glad i naturen og lære om trær, blomster, dyr. ▪ Å få erfaringer med å besøke forskjellige steder. ▪ Å lære å dele på leker/sykler.. ▪ Å lære kroppsbeherskelse ▪ Å bli glad i all slags vær ▪ Aktive voksne 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utemiljø som oppfordrer til allsidig lek. Ha leker og lekeapparater som utfordrer til bruk av kroppen og/eller motiverer til samarbeid. ▪ Oppfordre til å finne på spennende/interessante ting ute ▪ Gå på tur. Bli glad i naturen ved aktivt bruke nærområdet rundt. ▪ De voksne er der barna er og støtter/hjelper om nødvendig ▪ Nulltoleranse for mobbing/utkutting. ▪ Oppfordre barn til å leke variert. ▪ Samtale sammen når men går på tur om det vi ser og opplever. ▪ Voksne er med på lek, eller setter i gang lek . ▪ Er rundt hele barnehageområdet. ▪ Å få oppleve naturen til alle årstider. ▪ Være aktive voksne, så barna er trygge i leken. Være tilstede for barna. ▪ Vise barna at vi holder naturen ren –ikke kaster ting i naturen ▪ Være rollemodeller ▪ Være behjelpelig med å løse konflikter. Hjelp barna til selv å finne løsninger.

-SØVN/HVILE

Mål	Innhold og metoder
<ul style="list-style-type: none"> ▪ At barna får hvile/sove når det er behov for det. ▪ At barna føler seg trygge når de sover 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Å lære å kjenne barnas søvnvaner og behov for søvn ▪ Å samarbeide med foreldrene om når og hvor lenge barna skal sove. ▪ Passe på at barna ligger godt og at de er passe varm. ▪ Gi god tid ved legging/når de våkner. ▪ Legge til rette for at barn kan få hvile ved behov uansett alder. ▪ Synge en sang, nynne slik at barna får roe seg. ▪ Snakke og kose med barnet.

-SAMLINGSSTUND

Mål	Innhold og metoder
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Å kunne være sammen i gruppe og konsentrere seg om det som foregår. ▪ Å vente på tur til å snakke, fortelle og lære å prate i gruppe ▪ Å lære nye sanger, sangleker ,rim og regler ▪ Å få gruppetilhørighet ▪ Å lære seg å lytte til musikk, lesing, andre som snakker. ▪ Opprop om hvem som er i barnehagen - snakke om de som er borte fra barnehagen. ▪ Formidle verdier/kultur ▪ Godt planlagt ▪ Å lære å hevde seg selv 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tema-arbeid –stimulere språk og begrep. ▪ Lære om tema –f.eks gjennom sang, eventyr, rim, regler og fortellinger . ▪ Forarbeide turer/erfaringer og etterarbeide opplevelser. ▪ Å oppmuntre alle til å prate i gruppe – forvente at de andre er stille og venter på tur. ▪ Bruke bøker ▪ Trekke kalender ▪ Dramatisere ▪ Planlegge dagen eller ting barna har lyst til å gjøre. ▪ Leke leker. ▪ Lage idehefte /samlingsstundperm

- AKTIVITETER, FORMING/DRAMA ETC

Mål	Innhold og metoder
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bli kjent med forskjellig materiale og teknikker ▪ Ta roller, stimulere fantasien ▪ Få selvtillit, oppleve mestring ▪ Lære om mengder, former, størrelse ▪ Få estetiske opplevelser ▪ Bli kjent med sine kreative sider ▪ Oppøve evnen til å skape indre bilder. ▪ Oppleve gleden ved å skape ▪ Oppleve mestring ▪ Å utvikle motoriske ferdigheter 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ulike formingsaktiviteter. Klippe, lime .male, tegne. ▪ Dramatisere eventyr, eller i lek ▪ Bake/lage mat ▪ Snekre ▪ Bruke ulike materialer, tøy, garn papp, papir, glass, perler, lekedeig m.v ▪ Ha utkleddingsklær som stimulerer til rollelek/spill

-HENTING

Mål	Innhold og metoder
<ul style="list-style-type: none"> • At ungene og foreldrene blir sett. • At foreldre får beskjed om det er noe spesielt som har skjedd • Å være tilgjengelig for foreldrene slik at beskjeder kan utveksles. • Å si ha det til alle, takk for i dag 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ta seg tid til å snakke med foreldrene og fortelle om barnets dag. ▪ Protokollføre når barnet er hentet. ▪ Være i nærheten hvis foreldrene har behov for hjelp eller ønsker å snakke med en av personalet. ▪ Vise at vi gleder oss til neste gang de kommer.

Hverdagsaktivitetene er tatt med for å vise at barna lærer i løpet av hele dagen, gjennom lek og rutinesituasjoner. Vi er innom mange av fagområdene gjennom en vanlig barnehagedag.

8.0 Barns medvirkning

FNs barnekonvensjon legger vekt på at barn i barnehagen har rett til å si sin mening i alt som vedrører deres dag i barnehagen. Hvor omfattende medvirkningen vil være avhenger av barnets alder og funksjonsnivå. Barnehagen må ta utgangspunkt i

barns egne uttrykksmåter. Personalet må lytte og være observante i forhold til deres handlinger, estetiske og språklige uttrykk.

Barn er flinke til å uttrykke seg hvordan de har det i hverdagen. Det gjør de gjennom kroppsspråk, følelsesmessige uttrykk og mimikk.

Det er barnehagens oppgave å fange opp hvert enkelt barns signal og ta det på alvor. Barn må oppleve at deres handlinger, tanker og meninger blir anerkjent og kommer til uttrykk.

Hva skal barn medvirke på?

1. Oppleve anerkjennelse for egne tanker og meninger
2. Oppleve at egne tanker og meninger blir hørt
3. Oppleve at egne tanker og meninger noen ganger får konsekvenser.

Barn kan inviteres med i enkel planlegging, være medvirkende når nye leker skal kjøpes, eller f.eks lage regler for hvordan vi skal være mot hverandre.

Det er viktig ved jevne mellomrom å se på hvor barna kan være med å medvirke på sin hverdag.

9.0 Samarbeidet med foreldrene

Foreldrene er våre viktigste samarbeidspartnere som vi ønsker å ha et nært og åpent samarbeid med. Et godt samarbeid mellom personalet og foreldrene er det beste utgangspunkt for arbeidet med barna. Det er viktig at foreldrene føler seg hjemme i barnehagen, og er trygge på at barna har et godt sted å være og at de blir best mulig tatt vare på når det gjelder fysiske og psykiske behov.

Uformelt samarbeid: er den daglige kontakten i bringe-/hentesituasjonene, samt ved foreldrekafe-/frokost, dugnader og fester.

Formelt samarbeid: Foreldremøter 2- 3 ganger i året og foreldresamtaler 2 ganger i året.

Foreldrerådet:

Består av alle foreldrene i barnehagen. Foreldrerådet skal fremme fellesinteressene til foreldrene, og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalget(SU):

SU består av to representanter fra styret, to representanter fra de ansatte, to representanter fra foreldrene og en representant fra kommunen hvis de ønsker det. SU skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget skal behandle bl.a årsplanen for den pedagogiske

virksomheten og skal bli forelagt og har rett til å uttale seg i saker som er av viktighet for barnehagens innhold, virksomhet og forholdet til foreldrene.

10.0 Andre samarbeidspartnere

- Øksnes kommune/skole og barnehageadministrasjonen.
- Andre barnehager
- Pedagogisk Psykologisk Tjeneste- PPT
- Helsestasjonen
- Barnevernet
- Studenter
- NAV

11.0 Planlegging, evaluering og vurdering.

Daglig observerer og vurderer personalet i barnehagen arbeidet sitt. I tillegg til den usystematiske vurderingen foretar personalet en bred og helhetlig vurdering av barnehagens virksomhet.

På **avdelingsmøtene** diskuteres månedsplaner og hvordan denne er blitt gjennomført i forhold til målene som vi har satt oss, hva som har fungert og hva som kunne vært gjort annerledes. Ut fra dette vil vi sette oss nye mål og eventuelt velge nye metoder. Vi planlegger, diskuterer og tar opp ting som har betydning for vår avdeling.

På det ukentlige **pedagogisk leder-møtet** gir styreren og de pedagogiske lederne muligheten til å drøfte barnehagens pedagogiske målsetninger, evaluere arbeidet og planlegge.

Personalmøtene avholdes en gang i måneden og er sammen med de 5 planleggingsdagene i året brukt til å halvårsevalueringer og planlegging videre. På disse møtene er hele personalet med og diskuterer hvorfor vi gjør ting slik og slik, innhold og metoder. Noen planleggingsdager/timer brukes til foredrag og kurs.

Halvårsevaluering:

I januar og i juni går avdelingene gjennom det siste halve året og skriver en halvårsevaluering i forhold til sin avdeling/gruppe. Denne går ut på både gjennomføring av pedagogiske opplegg, personalsamarbeid på avdeling og mellom avdelingene, gjennomføring av møter osv.

Minimum 2 ganger i året avholdes **foreldremøter** enten hele barnehagen eller på avdelingene. Her utveksler personalet og foreldrene erfaringer og informasjon, samt diskuterer aktuelle saker

Hvert år samles foreldre og personale til **foreldresamtaler**. Her snakker vi om det enkelte barn og hvordan han/hun har det i barnehagen og hvor barnet er i forhold til sin utvikling og de mål som settes for det enkelte barnet.

12.0 Dokumentasjon av barnehagens aktiviteter og opplegg.

- Egne permer for hvert enkelt barn, tegninger m.v
- Referat fra foreldresamtaler
- Medarbeidersamtaler- avtale om oppfølging arkiveres
- Hjemmeside/Mykid (nettbasert kommunikasjon mellom barnehage og foreldre)
- Utstilling av barnas arbeider
- Foto fra turer, arrangement

Vi mener evaluering og dokumentasjon er viktig for å kunne utvikle oss videre. Gjennom refleksjon av gjennomførte planer og aktiviteter, vil vi hele tiden prøve å forbedre vår praksis og være i kontinuerlig utvikling. Her er også foreldrene viktige medspillere, ved å komme med konstruktive ønsker og forslag.

13.0 Overgang barnehage/skole

Å begynne på skolen er et nytt og spennende kapittel i barnas liv. Vi vil arbeide for at denne overgangen skal bli så positiv som mulig for barna.

En sammensatt gruppe bestående av førskolelærere, lærere og aktuelle fagforeninger har utarbeidet retningslinjer for overgang barnehage-skole. Disse er vedtatt i kommunestyret og er gjeldende både for kommunale og private barnehager. Disse retningslinjene vil foreldrene til skolebegynnere få bli kjent med på første foreldresamtalen om høsten.

For enkelte barn vil det være behov for ekstra tidlig informasjonsutveksling mellom barnehagen og skolen for å sikre oppfølging og kontinuitet. Dette er lagt inn i kommunens plan for "Spesialpedagogiske rutiner".

Takk for at du tok deg tid til å lese vår virksomhetsplan.